

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2017, č. j. 2 A 15/2017 - 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Ing. Jakuba Backy **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 2. 2017, č. j. KRPA-50775-17/ČJ-2017-000022, jímž bylo rozhodnuto o zajištění stěžovatele dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba trvání zajištění stěžovatele byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel byl dne 10. 2. 2017 kontrolován hlídkou Policie ČR, přičemž předložil padělaný chorvatský doklad totožnosti na jméno I. M., státní příslušnost Chorvatská republika. Následnou lustrací bylo zjištěno, že stěžovatel nemá na území České republiky žádný pobytový status. Stěžovatel v rámci svého výslechu vypověděl, že si padělaný doklad pořídil záměrně, aby mohl bez problémů pobývat na území České republiky

a Polska. Do České republiky přicestoval automobilem dne 9. 2. 2017, nikde na jejím území nepracuje a nemá zdravotní pojištění.

[3] Stěžovatel proti rozhodnutí žalované brojil žalobou, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[4] Městský soud nepřisvědčil stěžovatelově námitce, že žalovaná rozhoduje paušálně o zajištění cizince v případě, že se prokáže padělaným dokladem, aniž by přihlédl k okolnostem daného případu. Podotkl, že tyto případy si jsou mnohdy v mnoha znacích podobné, a proto je nutné, aby při nich bylo rozhodováno jednotně s ohledem na zásadu legitimního očekávání vyjádřenou v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). V prokazování se padělaným dokladem shledává závažné protiprávní jednání, při němž je přistupováno k zajištění cizince. S ohledem na předchozí jednání stěžovatele a skutečnost, že důvěryhodnost stěžovatele je značně omezená, městský soud uvedl, že by aplikace zvláštních opatření dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců nebyla účinná, což žalovaná ve svém rozhodnutí náležitě odůvodnila. Konstatoval, že k novým skutečnostem – trestnímu stíhání stěžovatele – lze přihlížet a prolomit zásadu obsaženou v § 75 odst. 1 s. ř. s., jestliže by ji nebylo možné akceptovat z ústavněprávního hlediska [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2005, č. j. I. ÚS 605/03, ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz), či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006 - 99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz)].

II. Podstatný obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[6] Namítl, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila možnost uložení zvláštních opatření dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly posouzeny okolnosti daného případu a svůj závěr postavila pouze na skutečnosti, že se stěžovatel prokazoval padělaným chorvatským cestovním dokladem. Nesouhlasí s názorem městského soudu, že lze aprobovat soustavnou praxi žalované, která přistupuje k zajištění každého cizince, který se prokazuje padělanými doklady, s ohledem na § 2 odst. 4 správního řádu. Tato zásada nemůže být vykládána tak, že jakékoliv využití padělaného cestovního dokladu musí vést k závěru o neúčelnosti užití citovaných zvláštních opatření. Žalovaná a městský soud měly zohlednit rovněž skutečnost, že stěžovatel nikdy nemařil výkon žádného správního rozhodnutí ani výkon správního vyhoštění.

[7] Uvedl, že zvláštní opatření obsažená v § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců byla zavedena do českého právního řádu na základě čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“). Jejich účelem má být minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57, publ. pod č. 2641/2012 Sb. NSS). Zajistit cizince lze jen v případě, že navrácení formou vyhoštění s přihlédnutím k okolnostem konkrétní situace může být ohroženo jednáním konkrétní osoby [viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 28. 4. 2011, *Hassen El Dridi*, věc C-61/11 (rozsudky Soudního dvora Evropské unie jsou dostupné na eux-lex.europa.eu)]. V této souvislosti stěžovatel odkázal rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2017,

pokračování

č. j. 5 Azs 20/2016 - 48. Skutečnost, že se stěžovatel prokázal padělaným dokladem, sama o sobě nemůže vyloučit aplikaci zvláštních opatření.

[8] Zdůraznil, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž je v případě, že cizinec z České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor uvedeného názoru a praxe s návratovou směrnicí.

[9] Nelze připustit paušalizované a neindividualizované posuzování zajišťovaných cizinců žalovanou, přičemž právě nyní napadené rozhodnutí je příkladem takového postupu, v němž žalovaná fakticky vyšla jen z existence padělaného chorvatského dokladu, aniž by blíže posuzovala individuální okolnosti na straně stěžovatele.

[10] Dále stěžovatel namítl, že s ohledem na přezkum rozhodnutí k okamžiku jeho vydání a zásadu presumpce neviny nelze hodnotit podezření o jím spáchané trestné činnosti, která vyšla najevo až po vydání rozhodnutí žalované.

[11] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu a žalované zrušil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

[16] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry žalované a městského soudu, že v projednávaném případě byly splněny podmínky pro zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel je starší 15 let a oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění mu bylo doručeno dne 10. 2. 2017. V rozhodnutí žalované byly rozvedeny konkrétní skutečnosti, v nichž byly spatřovány ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, důvody pro zajištění stěžovatele. Uvedené skutečnosti jsou přitom dostatečným

podkladem pro závěr o existenci nebezpečí ve smyslu citovaného zákonného ustanovení a k osobě stěžovatele jsou dostatečně individualizovány.

[17] Jednou z dalších podmínek podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, která je nutná pro zajištění cizince, je existence nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Uvedené nebezpečí shledala žalovaná v jednání stěžovatele, který hrubým způsobem nerespektoval právní řád České republiky. Stěžovatel nesplnil svou zákonnou povinnost pobývat na jejím území s platným cestovním dokladem a vízem a svůj neoprávněný pobyt vědomě protiprávně „řešil“ obstaráním padělaného cestovního dokladu, jímž se prokazoval jako vlastním. Stěžovatel tedy úmyslně uváděl správní orgány v omyl padělaným dokladem občana Evropské unie (Chorvatské republiky) za účelem „legálního“ pobytu v České republice, kde také hodlal případně pracovat.

[18] Městský soud se v napadeném rozsudku rovněž v podstatné části odůvodnění věnoval jednání stěžovatele, který se prokazoval padělaným dokladem. Jeho jednání shledal jako závažné (je mimo jiné považováno také za trestný čin) a oslabující spolehlivost a důvěryhodnost stěžovatele. Uvedeným rovněž vysvětlil, proč je v těchto případech zpravidla přistupováno k zajištění cizince a neuložení zvláštních opatření; v obdobných případech se postupuje shodně. Svou argumentací přitom reagoval na žalobní námitky a odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 – 56).

[19] Stěžovateli lze přisvědčit, že městský soud v napadeném rozsudku odkázal také na skutečnost, která žalované nebyla v době vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatele známa. Jedná se o poukaz městského soudu na to, že stěžovatel je podezřelý ze spáchání majetkového trestného činu, jehož se měl dopustit na území České republiky tím, že od 20. 1. 2017 do 21. 1. 2017 nezjištěným způsobem odcizil zajištěné a zaparkované vozidlo Toyota RAV 4. Z uvedeného městský soud dovodil, že stěžovatel s vysokou mírou pravděpodobnosti neuváděl pravdu, pokud tvrdil, že do České republiky přicestoval až dne 9. 2. 2017. Nicméně městský soud si byl vědom toho, že informace o podezření ze spáchání uvedené trestné činnosti vyšla najevo až v době po vydání rozhodnutí žalované, a dospěl k závěru, že bez ohledu na tuto skutečnost napadené rozhodnutí žalované ob stojí. Městský soud by proto dospěl ke shodnému závěru rovněž bez předmětné informace.

[20] Další podmínkou pro zajištění cizince podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování.

[21] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

pokračování

[22] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 28, jehož závěry stěžovatel nesprávně interpretuje, v této souvislosti konstatoval: „*Důvody zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření (§ 123b téhož zákona). Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).*“

[23] Z rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je tedy zřejmé, že je vyloučeno, aby žalovaná přistoupila k vyloučení zvláštního opatření, aniž by přihlížela ke konkrétním okolnostem každého případu, což platí i v případě důvodů zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[24] Žalovaná se ve svém rozhodnutí podrobně zabývala možností uložení zvláštních opatření dle citovaného ustanovení. Možnost uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalovaná vyloučila, neboť stěžovatel na území České republiky neměl žádnou pobytovou adresu (z uvedeného důvodu by nebylo možné ani vykonat pobytovou kontrolu). Ani uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců by nemohlo svůj účel splnit, neboť stěžovatel uvedl, že nemá dostatečnou finanční hotovost pro složení záruky. K možnosti uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců žalovaná konstatovala, že stěžovatel neskýtá záruky, že bude podmínky tohoto opatření dodržovat, neboť nerespektuje právní řád České republiky, což je jen potvrzeno skutečností, že k prokázání své totožnosti předkládal padělaný doklad a na území České republiky úmyslně pobýval bez povolení k pobytu. Městský soud se s uvedeným posouzením ztotožnil a odkázal na ně.

[25] Z uvedeného plyne, že žalovaná zvažovala možnosti uložení zvláštních opatření s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované věci a na osobu stěžovatele. Svůj závěr o nemožnosti jejich uložení tedy nezaložila pouze na tom, že se stěžovatel prokazoval padělaným dokladem (viz str. 4 až 6 rozhodnutí žalované). Nelze tedy ani přisvědčit námitce stěžovatele, že městský soud aproboval stěžovatelem tvrzený paušální přístup k zajištění cizince, jestliže se prokáže padělaným dokladem, bez možnosti uložení zvláštních opatření. Je také vhodné zdůraznit, že stěžovatel založil svou argumentaci na částech odůvodnění žalované a napadeného rozsudku městského soudu, které ovšem vytrhl z jejich kontextu. Pokud by zohlednil rovněž ostatní části rozhodnutí žalované a rozsudku městského soudu, nemohl by dospět k závěru o paušálním přístupu žalované k zajišťování cizinců, kteří se prokazují padělaným dokladem.

[26] V projednávané věci byly závěry citovaného usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu žalovanou a městským soudem respektovány. Posouzením možnosti uložení alternativních opatření k zajištění stěžovatele se žalovaná (a následně městský soud) náležitě zabývala a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnila. Nejvyšší správní soud tak považuje odůvodnění rozhodnutí žalované a městského soudu za dostatečná.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl.

[28] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec její běžné činnosti nevznikly, a proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[29] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 A 15/2017 – 14, ustanoven zástupce Mgr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10. Podle § 35 odst. 8 in fine s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před městským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti.

[30] Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za 1 úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v relevantním znění (dále jen „advokátní tarif“), a to ve výši 3100 Kč [srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů paušální částkou za každý úkon právní služby ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 3400 Kč.

[31] Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, zdejší soud mu takto vypočtenou částku navýšil o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, tj. 714 Kč [srov. § 14 odst. 2, § 36 odst. 1, § 47 odst. 1 písm. a) a 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v relevantním znění]. Celkem tedy činí odměna ustanoveného zástupce 4114 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. července 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu